

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändring av lagen om Finansinspektionen. Dessutom föreslås det att lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift samt lagen om ikraftträdande av en lag om ändring av försäkringsbolagslagen ska ändras. Genom de föreslagna ändringarna genomförs Europaparlamentets och rådets förordning om enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering. Förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna.

Förordningen innehåller allmänna bestämmelser om värdepapperisering och regler för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering. Förordningen innehåller bestämmelser om krav på tillbörlig aktsamhet från investerarnas sida, krav på bibehållande av risk och krav på transparens. Därtill innehåller förordningen bestämmelser om kriterier för kreditgivning, särskilda kriterier för försäljning av värdepapperiseringar till icke-professionella kunder, förbud mot återvärdepapperisering, krav på specialföretag för värdepapperisering samt förutsättningar för värdepapperiseringsregister.

Med anledning av förordningen föreslås vissa ändringar i den nationella lagstiftningen. Till lagen om Finansinspektionen ska enligt förslaget fogas bestämmelser om att den i förordningen avsedda organisation som övervakar efterlevnaden av förpliktelseerna enligt förordningen är skyldig att ansöka om verksamhetstillstånd från Finansinspektionen. Därtill ska det till lagen fogas bestämmelser om administrativa påföljder och Finansinspektionens tillsynsbefogenheter.

Enligt förslaget ska lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder kompletteras med bestämmelser om tryggnad av investerarnas rätt på det sätt som förutsätts i förordningen. Investerarnas ställning ska enligt förslaget stärkas så att fondbo-lagen eller förvaltarna av alternativa investeringsfonder ska vidta åtgärder för att skydda investeraren om de krav som förutsätts i förordningen inte längre uppfylls.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2019.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING.....	4
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning.....	5
2.1.1 Lagen om placeringsfonder.....	5
2.1.2 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	5
2.1.3 Försäkringsbolagslagen.....	6
2.1.4 Kreditinstitutslagen	6
2.1.5 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	6
2.1.6 Lagen om statens bostadsfond.....	6
2.1.7 Aravalagen	7
2.1.8 Finansministeriets förordning om finansiella instrument som avses i 11 kap. i lagen om placeringsfonder	7
2.2 Praxis.....	7
2.3 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU.....	7
2.3.1 Värdepapperiseringsförordningen	8
2.3.2 Ändring av EU:s kapitalkravsförordning	13
2.3.3 Övriga bestämmelser som ändras genom värdepapperiseringsförordningen ..	13
2.4 Bedömning av nuläget	13
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	14
3.1 Målsättning	14
3.2 De viktigaste förslagen.....	14
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	14
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	15
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	15
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	15
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	16
DETALJMOTIVERING	17
1 LAGFÖRSLAG	17
1.1 Lagen om Finansinspektionen	17
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	17
3 kap. Tillsynsbefogenheter.....	17
4 kap. Administrativa påföljder	18
6 kap. Tillsyn över utländska tillsynsobjekt och deras filialer i Finland och samarbete med utländska tillsynsmyndigheter samt tillsynen över iakttagande av EU-förordningar	18
1.2 Lagen om placeringsfonder.....	19
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	19
11 kap. Placering av en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar	19
1.3 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	19
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	19
8 kap. Riskhantering	19
1.4 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	19
1.5 Lagen om ikraftträdande av en lag om ändring av försäkringsbolagslagen.....	20
2 IKRAFTTRÄDANDE	20

RP 141/2018 rd

3	SAMBAND MED GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	20
3.1	Näringsfrihet	20
3.2	Administrativa påföljder	21
	LAGFÖRSLAG	23
	1. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	23
	2. Lag om ändring av lagen om placeringsfonder	25
	3. Lag om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	26
	4. Lag om Finansinspektionens tillsynsavgift	27
	5. Lag om upphävande av 13 § 1 mom. i lagen om ikraftträdande av en lag om ändring av försäkringsbolagslagen	30
	Bilaga	31
	Parallelltext	31
	1. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	31
	2. Lag om ändring av lagen om placeringsfonder	35
	3. Lag om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	36
	4. Lag om Finansinspektionens tillsynsavgift	37

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

En av orsakerna till den finanskris som började 2008 var komplexa värdepapperiseringar som delvis grundade sig på syntetiska derivat. De riskfyllda och komplicerade värdepapperiserade investeringsobjekten medförde betydande skada för den globala ekonomin. I synnerhet i Europa ledde finanskrisen till att värdepapperiseringen fick en prägel av en riskfylld och opålitlig finansieringsform trots att den värdepapperisering som utförts i Europa i stort sett fungerade väl och de kreditförluster som hänförde sig till dem var låga.

De komplexa och syntetiska investeringsprodukter som ledde till krisen skapade ett behov av att utveckla enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering. Kommissionen meddelade i sin kommuniké om investeringsplanen för Europa 2014 att högkvalitativa värdepapperiseringsmarknader ska återinföras för att främja hållbar tillväxt och sysselsättning. Stimulansen av de effektiva värdepapperiseringsmarknaderna har blivit en central del av kapitalmarknadsunionen som bidrar till kommissionens mål att stödja jobbskapande och en återgång till hållbar tillväxt.

För att stödja dessa mål utfärdades Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, nedan *värdepapperiseringsförordningen* eller *förordningen*. Den enkla, transparenta och standardiserade värdepapperisering som avses i värdepapperiseringsförordningen gör det möjligt att fördela marknadsrisken på ett effektivare sätt och ur marknadens synvinkel tryggare värdepapperisering i förhållande till syntetiska investeringsobjekt. Förordningen är direkt tillämplig rätt i Finland, men de ändringar i lagstiftningen som den förutsätter ska enligt förslaget genomföras nationellt genom denna proposition.

Med värdepapperisering avses en finansieringsmekanism med vilken en långivares eller en borgenärs fordringar eller sådana fordringar som berättigar till kassaflöden sammanslås. Utifrån den sammanslagna fordringsstocken skapas marknadsdugliga värdepapper som kan säljas till intresserade investerare på marknaden. Fordringar som genererar kassaflöde kan till exempel vara bolån, billån, kreditkortsskulder eller leasingavtal. Låneportföljen omvandlas till överlåtbara värdepapper, i allmänhet obligationer, som säljs till investerare. Avkastningen till investerarna kommer från de kassaflöden som genereras av de underliggande lånen. Genom värdepapperisering kan icke-likvida tillgångar omvandlas till en likvid omsättningsbar form.

För värdepapperiseringen bildas ett specialföretag, till vilket den ursprungliga borgenären säljer sin grupp av fordringar genom att överföra de värdepapperiserade fordringarna från den ursprungliga långgivarens balansräkning. Detta genomförs genom en faktisk överföring av äganderätten till de värdepapperiserade fordringarna från den ursprungliga långgivaren eller originatören till det specialföretag som bildats för värdepapperiseringen. Värdepapperisering gör det möjligt att diversifiera finansieringskällor och sprida risker i större utsträckning på finansmarknaden.

Värdepapperisering är en finansieringsmekanism som är dyr att bilda på grund av det stora antal aktörer som ingår i den. Genomförandet av arrangemanget förutsätter till exempel alltid juridiska och ekonomiska rådgivare. Som en transaktion kräver värdepapperisering ofta en fordringsstock på flera hundra miljoner euro för att nyttan med värdepapperiseringen ska överstiga kostnaderna för den. I Finland finns det praktiskt taget ingen aktivt fungerande marknad för värdepapperisering. Med tanke på små marknadsområden i likhet med Finland är det därför

viktigt att förordningen gör det möjligt att sammanslå likadana fordringsstockar av flera långivare.

Genom värdepapperisering kan risken med kreditgivning överföras på andra aktörer och då kan de ursprungliga borgenärernas, till exempel bankernas, balansräkningar lättas och kostnaderna för finansiering sänkas. I förordningen finns också närmare bestämmelser om den ursprungliga gäldenärens skyldighet att bibehålla risken med värdepapperisering. Som mekanism minskar värdepapperisering inte direkt risken, eftersom risken överförs på någon annan, vanligtvis en investerare. Den risk som överförs på investerarna kan delas vidare genom att dela in de lån som ska värdepapperiseras i olika riskkategorier som är anpassade efter olika investerares preferenser i avvägningen mellan risk och avkastning (senior- och juniorkategori). De investerare som har tecknat obligationer i en högre rangordnad tranch har ett bättre återbetalningsskydd eftersom specialföretagets medel i första hand betalas till andra än dem som tecknat juniorobligationer i de fall då specialföretagets medel inte räcker till återbetalning av alla räntor och amorteringar. Kategoriseringen kan också sänka den totala ränta som krävs av obligationen jämfört med att risken hänförs jämnt till alla investerare.

De finländska hushållen och husbolagen har blivit skuldsatta genom flera olika kreditformer och därtill har betalningsstörningarna ökat på ett oroväckande sätt. På grund av detta måste långivarna fästa uppmärksamhet vid effektiva kriterier för kreditgivning och att de iakttas i samband med rutiner kring kreditgivning. Långivarna ska lämna tillräcklig information om krediterna till kunderna och i mån av möjlighet följa upp kundernas betalningsförmåga och likviditet redan före värdepapperiseringen och medan den eventuella värdepapperiseringen pågår.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning

I den nationella lagstiftningen finns det endast ett fåtal bestämmelser om värdepapperisering.

2.1.1 Lagen om placeringsfonder

I enlighet med lagen om placeringsfonder (48/1999), nedan *PFL*, är det möjligt att investera placeringsfondens medel i värdepapperiserade objekt under vissa förutsättningar som föreskrivs i 11 kap. i PFL. Enligt 71 § i PFL får fondbolag investera en placeringsfonds tillgångar i penningmarknadsinstrument som inte är föremål för handel på en marknadsplats under förutsättning att bestämmelserna om investerarskydd och inlåningsskydd gäller för emissionen eller emittenten. Därtill ska emittenten av penningmarknadsinstrument vara en sammanslutning som har specialiserat sig på att finansiera värdepapperisering som omfattas av kreditförstärkning från en bank.

2.1.2 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), nedan *AIFML*, innehåller några bestämmelser om värdepapperisering, bland annat en definition av specialföretag för värdepapperisering som grundar sig på Europeiska centralbankens förordning (EG) nr 24/2009 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella företag som deltar i värdepapperiseringstransaktioner samt definitionen av värdepapperisering som ingår i EU:s kapitalkravsförordning. Enligt AIFML:s tillämpningsområde kan ett specialföretag för värdepapperisering inte fungera som en alternativ investeringsfond som avses i AIFML. Lagen begränsar också till vissa delar investering av alternativa investeringsfonders medel i värdepapperiserade tillgångar av orsaker som gäller riskhantering.

2.1.3 Försäkringsbolagslagen

I försäkringsbolagslagen (521/2008), nedan *FBL*, hänför sig bestämmelserna om värdepapperisering till specialföretag. I 18 b § i den gällande FBL finns bestämmelser om specialföretag. Med specialföretag avses i FBL ett företag som övertar risker från försäkringsbolag och finansierar sin exponering för sådana risker till exempel genom inkomster från emissioner av skuldebrev. Specialföretaget är dock inte ett försäkringsbolag eller ett återförsäkringsbolag och det bedriver inte försäkringsverksamhet eftersom det i allmänhet bildas för att överta risker från försäkringsbolag. Fordringarna för innehavare av finansiella instrument är efterställda specialföretagets återförsäkringsskyldigheter. Om försäkringsriskerna realiserar ersätts först fordringar för försäkringsgivares borgenärer och först därefter investerarnas fordringar. Det finansiella instrumentets värde beror alltså på om försäkringsriskerna realiserar.

För bildande av ett specialföretag ska en ansökan om koncession göras hos Finansinspektionen. Koncession ska beviljas om specialföretaget uppfyller de förutsättningar som föreskrivs i kommissionens förordning. FBL innehåller också några andra bestämmelser om specialföretag genom vilka till exempel värderingen av specialföretagets kassaflöden och riskmarginaler regleras.

Med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) har därtill utfärdats flera bestämmelser om värdepapperisering på lägre nivå, bland annat kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 om komplettering av Solvens II-direktivet som gäller specialföretag.

2.1.4 Kreditinstitutslagen

Kreditinstitutslagen (610/2014) omfattar sådana begränsningar av inköp av värdepapperiserade tillgångar som grundar sig på begränsningarna i EU:s kapitalkravsförordning. Enligt 13 § i kreditinstitutslagen ska kreditinstitutet ha beredskap för risker som uppkommer till följd av värdepapperiseringstransaktioner. Riskbedömningen ska grunda sig på riskernas faktiska värde och art, det ska finnas dokumenterade riktlinjer och förfaranden för riskhanteringen samt en plan för rullande värdepapperisering.

En del av bestämmelserna om värdepapperisering grundar sig därtill på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s kapitalkravsförordning*. I 5 kap. i kapitalkravsförordningen finns bland annat bestämmelser om överföring av kreditrisken med värdepapperiserade exponeringar samt om beräkning och minskning av riskvikter för exponeringar.

2.1.5 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I 13 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) finns bestämmelser om de skyddsåtgärder som ska användas vid värdepapperisering. Enligt 13 kap. 3 § 2 mom. ska skyddsåtgärder användas på arrangemang och motparter om det är fråga om värdepapperisering och andra strukturerade finansiella arrangemang samt finansiella instrument som i väsentlig utsträckning används i skyddssyfte.

2.1.6 Lagen om statens bostadsfond

Lagen om statens bostadsfond (1144/1989) innehåller några bestämmelser om bostadsfondens möjlighet till värdepapperisering för att finansiera beviljade lån samt om direktionens uppgifter i anslutning till värdepapperisering. Bostadsfonden kan för att finansiera beviljade lån

RP 141/2018 rd

inom gränserna för de fullmakter som riksdagen beviljat värdepapperisera sina bostads- och aravalånefordringar genom att överföra dem på en särskild sammanslutning som tjänar detta ändamål eller på någon som denna sammanslutning bestämmer, på vilken samtidigt överförs rätten att använda säkerheten för bostads- eller aravalånet för indrivning av fordringarna.

2.1.7 Aravalagen

En bostadsfond som avses i aravalagen (1189/1993) har rätt att värdepapperisera aravalån som kommunen beviljat efter att ha erhållit kommunens samtycke till det. Lagen innehåller också bestämmelser om uppsägning av statliga lån i de fall då de grundar sig på värdepapperiserade aravalån.

2.1.8 Finansministeriets förordning om finansiella instrument som avses i 11 kap. i lagen om placeringsfonder

Finansministeriets förordning om finansiella instrument som avses i 11 kap. i PFL omfattar en bestämmelse som preciserar innehållet i värdepapperisering och kreditförstärkning enligt 71 § i PFL. Som värdepapperisering betraktas strukturer som inrättas för värdepapperiseringsverksamhet med stöd av de avtalsrättsliga bestämmelserna i fondföretagsdirektivet, bestämmelserna om trustar eller bolagsordningen.

2.2 Praxis

I Finland finns det ingen aktivt fungerande marknad för värdepapperisering och Finansinspektionen har inte lämnat förvaltningsbeslut eller anvisningar som gäller värdepapperisering. Den nationella rättspraxisen som gäller värdepapperisering är knapp och gammal. I fallet HFD 1995 liggare 5539 var det fråga om att Esbo stadsfullmäktige hade värdepapperiserat utlåningsfordringar och övriga fordringar på sådana villkor att staden bland annat hade förbundit sig att återköpa de avyttrade fordringarna och lånen efter fem år till ett belopp som motsvarade det dåvarande nominella kapitalet. Ärendet borde ha behandlats i fullmäktige som ett ärende som hänför sig till ändring av budgeten.

Centralskattenämnden behandlade värdepapperisering i sitt avgörande CSN 1993:348. I beslutet söktes förhandsinformation om det om ett utländskt specialföretag som har förvärvat en fordringsstock är skattskyldigt för den ränta som betalas på lånefordringarna. Enligt det avtal som hänförde sig till arrangemanget hade specialföretaget rätt att kräva att Åbo stad antingen återköper till det nominella värdet eller ersätter med en ny fordran en sådan såld fordran som inte har förvaltats enligt de ursprungliga lånevillkoren under den tid värdepapperiseringstransaktionen pågått.

2.3 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Den europeiska värdepapperiseringsmarknaden var som störst 2008 då beloppet av emitterade värdepapperiserade investeringsobjekt uppgick till totalt cirka 819 miljarder euro. Till följd av finanskrisen krympte marknaden och var som lägst 180,8 miljarder euro 2013. Fram till 2014 hade emissionerna av värdepapperiserade investeringsobjekt i Europa sjunkit med 88 procent jämfört med toppåret 2008. Efter de lägsta nivåerna på marknaden har den europeiska värdepapperiseringsmarknaden återhämtat sig och uppgick fram till 2017 totalt till cirka 235 miljarder euro, vilket är ändå betydligt mindre än under de bästa åren.

År 2008 emitterades värdepapperiserade produkter på den amerikanska marknaden till ett värde på cirka 967 miljarder euro. I Förenta staterna återhämtade sig värdepapperiserings-

RP 141/2018 rd

marknaden snabbt och i och med tillväxten har marknaden uppnått nya toppnivåer sedan finanskrisen och så gott som fördubblats till omkring 1 713 miljarder euro 2017.

I Europa var värdepapperisering år 2017 vanligast på de stora värdepapperiseringsmarknaderna såsom Storbritannien (47 miljarder euro), Frankrike (37 miljarder euro), Italien (30 miljarder euro), Spanien (26 miljarder euro) och Nederländerna (16 miljarder euro). I Norden var volymerna av värdepapperisering marginella. De europeiska värdepapperiserade investeringsobjekten har 2016—2017 i regel fått kreditbetyget AAA eller AA samtidigt som de av tradition har varit förknippade med mycket få kreditförluster.

Den värdepapperiserade fordringsstocken i Europa är typiskt mellan hundra miljoner och en miljard euro. Också mindre värdepapperiserade fordringsstockar på tiotals miljoner till hundra miljoner förekommer men de är mer sällsynta i likhet med exceptionellt stora värdepapperiseringar på flera miljarder euro.

2.3.1 Värdepapperiseringsförordningen

Förordningen innehåller allmänna bestämmelser om värdepapperisering och regler för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering, nedan *ETS (enkel, transparent och standardiserad)*. Förordningen inbegriper på ett horisontellt plan krav på tillbörlig aktsamhet från investerarnas sida, krav på bibehållande av risk och krav på transparens. Därtill innehåller förordningen bestämmelser om kriterier för kreditgivning, särskilda kriterier för försäljning av värdepapperiseringar till icke-professionella kunder, förbud mot återvärdepapperisering, krav på specialföretag för värdepapperisering samt villkor och förfaranden för värdepapperiseringsregister. Värdepapperiserade investeringsprodukter lämpar sig i regel inte för icke-professionella kunder enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) om inte något annat följer av bedömning av lämpligheten.

Förordningen innehåller dels bestämmelser som gäller all värdepapperisering som omfattas av förordningen, dels bestämmelser som enbart gäller ETS-värdepapperisering som är enkel, transparent och standardiserad. De bestämmelser som är tillämpliga på all värdepapperisering som omfattas av förordningen gäller utredningsskyldighet för investerare, bibehållande av risk, transparenskrav, tillsyn och sanktioner samt samarbete mellan myndigheter. För ETS-transaktioner finns det däremot särskilda bestämmelser, liksom även i fråga om skyldigheten att anmäla sådana transaktioner till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, nedan *Esma*.

Förordningens omfattande tillämpningsområde inbegriper institutionella investerare, originatorer, medverkande institut, ursprungliga långgivare och specialföretag för värdepapperisering. Dessutom finns det i förordningen bestämmelser om värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid.

Definitionerna i förordningen kommer huvudsakligen från de gällande sektorsspecifika direktiven och förordningarna. Med *originator* avses en enhet som själv eller via anknutna enheter, direkt eller indirekt, var part i det ursprungliga avtal som gav upphov till de förpliktelser för gäldenären som ligger till grund för de exponeringar som värdepapperiseras, eller förvärvar tredje parts exponeringar för sin egen räkning och värdepapperiserar dem. Med *ursprunglig långgivare* avses en enhet som själv eller via anknutna enheter, direkt eller indirekt, var part i det ursprungliga avtal som gav upphov till de förpliktelser för gäldenären som ligger till grund för de exponeringar som värdepapperiseras. Med *ursprunglig borgenär* avses nedan originator och ursprunglig långgivare tillsammans. Med *medverkande institut* avses ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag som tillsammans med en originator upprättar en värdepapperiseringstransaktion genom att förvärva exponeringar från tredje part och som delegerar den löpande

RP 141/2018 rd

aktiva portföljförvaltning som omfattas av värdepapperiseringen till en enhet som är auktoriserad att bedriva sådan verksamhet. Med *serviceföretag* avses en enhet som förvaltar en grupp förvärvade fordringar eller de värdepapperiserade fordringarna. Med *specialföretag* avses ett företag eller en annan sammanslutning som har bildats för värdepapperisering och till vilket originatorns skyldigheter ska överföras genom verklig försäljning. Med *initierare* avses nedan originator, medverkande institut och ursprunglig långgivare tillsammans.

Bestämmelser som tillämpas på all värdepapperisering

De bestämmelser som tillämpas på all värdepapperisering gäller krav på aktsamhet och utredningsskyldighet för institutionella placerare, bibehållande av risk samt krav på transparens för de aktörer som deltar i en värdepapperiseringstransaktion. Därtill tillämpas förbud mot återvärdepapperisering samt kriterier för kreditgivning i fråga om lån som ska värdepapperiseras på all värdepapperisering.

En institutionell investerare som har för avsikt att investera i en värdepapperiserad fordringsstock ska säkerställa att den ursprungliga borgenären för de värdepapperiserade krediterna beviljar alla värdepapperiserade fordringar enligt sunda och väldefinierade kriterier.

Den institutionella investeraren ska också säkerställa att originatorn bibehåller ett ekonomiskt intresse netto som, under alla omständigheter, inte får vara mindre än fem procent, fastställt i enlighet med förordningen.

Bedömningen av aktsamhet av institutionella investerare enligt förordningen betyder att en investering i en värdepapperiserad fordringsstock ska föregås av en bedömning av lämplig aktsamhet som ger dem möjlighet att bedöma riskerna i sammanhanget. Bedömningen ska för det första omfatta riskegenskaperna hos den enskilda värdepapperiserade fordringsstocken och de underliggande fordringarna. Därtill ska bedömningen omfatta alla strukturella drag hos värdepapperiseringen som kan ha en väsentlig inverkan på den värdepapperiserade fordringsstockens resultat, inbegripet avtalsmässiga prioritetsordningar för betalningar och betalningsrelaterade utlösande faktorer, kreditförstärkningar, likviditetsförstärkningar, utlösande faktorer när det gäller marknadsvärde och transaktionsspecifika definitioner av fallissemang. Investerarna kan dock delvis lita på den anmälan till Esma som lämnats i enlighet med förordningen.

Fullgörandet av investerarens utredningsskyldighet förutsätter ett skriftligt förfarande som ska stå i rätt proportion till riskerna med värdepapperiseringen. Därtill ska investeraren vid behov i tillräcklig utsträckning beakta inverkan av värdepapperiseringen på den övriga investeringsverksamheten. Investerarna ska på begäran kunna visa för Finansinspektionen de förfaranden som gäller värdepapperisering samt att de har den förståelse och den kunskap som investeringsobjektets risknivå förutsätter.

En av de mest centrala bestämmelserna i förordningen är skyldigheten hos initieraren av värdepapperiseringen att bibehålla ett ekonomiskt intresse i värdepapperiseringen för att bibehålla risken med värdepapperisering. Intresset ska bestämmas då värdepapperiseringstransaktionen inleds av det nominella värdet för poster utanför balansräkningen. Den risk som bibehålls får inte delas upp på olika typer av aktörer och inte omfattas av någon kreditriskreducering eller risksäkring. Om ingenting uttryckligen har avtalats om vem av dem som ska bibehålla risken ska originatorn vara den som bibehåller det väsentliga ekonomiska intresset netto. Bibehållandekravet ska inte tillämpas mer än en gång.

Bibehållandekravet kan enligt förordningen uppfyllas på flera olika sätt för att bättre beakta särdragen hos olika värdepapperiseringstransaktioner. Ett typiskt sätt är att bibehålla minst fem procent av det nominella värdet av varje tranch.

Avvikelser från bibehållandekravet är dock möjliga om de värdepapperiserade fordringarna är exponeringar mot centralbanker eller andra offentliga organ som jämförs med dem eller om värdepapperiseringen grundar sig på ett klart, transparent och allmänt tillgängligt index.

I förordningen föreskrivs det om kraven på transparens i värdepapperiseringstransaktionen. All underliggande dokumentation som är nödvändig för att förstå transaktionen ska göras tillgänglig för investerare och behöriga myndigheter och, på begäran, för potentiella investerare. Som underliggande dokumentation betraktas olika broschyrer, fordringarnas överlåtelsedokument, beskrivningar av derivatkontrakt och dokument om arrangemang för säkerheter samt en detaljerad beskrivning av värdepapperiseringstransaktionens prioritetsordningar. Därtill ska kreditbetygen och utvecklingen av värdepapperiserade fordringar anmälas. De parter som medverkar i en värdepapperiseringstransaktion ska komma överens om vem som ska ansvara för transparenskraven.

Förordningen innehåller bestämmelser om förbud mot återvärdepapperisering, vilket betyder att värdepapperiserade fordringar inte får ingå i de värdepapperiserade fordringarna. I undantagsfall kan behörig myndighet tillåta återvärdepapperisering. Motiveringen kan då vara till exempel förebyggande av ett kreditinstituts insolvens eller underlättande av behandlingen av en insolvenssituation eller tryggande av investerarnas intressen.

Förordningen ställer också krav på de kriterier enligt vilka värdepapperiserade krediter får beviljas. Samma sunda och väldefinierade kriterier för kreditgivning bör tillämpas på fordringar som ska värdepapperiseras som på icke-värdepapperiserade fordringar. Syftet med regleringen är att förhindra en situation i vilken krediter som värdepapperiseras beviljas med lättare kriterier än den ursprungliga långgivarens andra krediter.

För att öka förtroendet för värdepapperisering föreskrivs det i förordningen om ett värdepapperiseringsregister och Esmas (*European Securities and Markets Authority*) registreringsförfaranden som hänför sig till det.

Den myndighet som enligt förordningen ska ansvara för registreringen är Esma som tar emot registreringsansökningarna och utvärderar dem. Värdepapperiseringsregistret ska med andra ord lämnas in en ansökan till Esma som utvärderar den. Uppgifterna i värdepapperiseringsregistret ska finnas tillgängliga för myndigheter, investerare och potentiella investerare.

Enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering

Enligt förordningen får initieraren vid värdepapperisering använda sig av beteckningen ETS eller ”enkel, transparent och standardiserad” eller en beteckning som direkt eller indirekt hänvisar till dessa termer endast i det fall att värdepapperiseringen uppfyller alla krav enligt förordningen. Därtill förutsätts det att en anmälan om på vilket sätt värdepapperiseringstransaktionen uppfyller kraven enligt förordningen har lämnats till Esma (s.k. *ETS-anmälan*). ETS-anmälan uppger att värdepapperiseringen uppfyller kraven enligt värdepapperiseringsförordningen och hur vart och ett av kraven i förordningen har uppfyllts. Ytterligare utredningar ska fogas till ETS-anmälan om en tredje part enligt förordningen har anlätts för att kontrollera att kriterierna uppfylls eller om originatorn eller kreditinstitutet inte är ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som är etablerat i unionen. Esma offentliggör en förteckning över de aktörer som har lämnat en ETS-anmälan.

Om beteckningen ETS används för en värdepapperiseringstransaktion ska transaktionen utöver de ovannämnda kraven uppfylla kraven på enkelhet, transparens och standardisering enligt förordningen.

I värdepapperiseringsförordningen finns det också bestämmelser om en tredje part som kontrollerar att ETS-kriterierna iakttas och som har i uppgift att bedöma om förutsättningarna för värdepapperisering enligt förordningen uppfylls. En sådan tredje part ska ha verksamhetstillstånd av tillsynsmyndigheten för att få kontrollera ETS-kraven. I värdepapperiseringsförordningen föreskrivs därtill om den tredje partens konkurrensvillkor.

I fråga om en enkel transaktion hänför sig det viktigaste kravet till verklig försäljning eller överlåtelse eller en överföring med samma rättsverkan. Dessa krav ska säkerställa att överlåtelsen av fordringar är verklig och att fordringarna eller fordringsstocken och kreditrisken överförs från den ursprungliga långgivarens balansräkning till köparens balansräkning med undantag för en eventuell andel för bibehållande av risk. Verklig försäljning är den centrala skillnaden mellan värdepapperisering som avses i förordningen och syntetisk värdepapperisering, i vilken kreditrisken endast överförs genom derivat. Å andra sidan bidrar kravet på verklig försäljning till att undvika de situationer i vilka värdepapperiserade fordringar inte kan realiseras på grund av eventuella bestämmelser om återkrav. I en värdepapperiseringstransaktion ska överlåtaren därför bekräfta att fordringarna inte är till exempel föremål för in-teckningar som kan inverka negativt på möjligheterna att verkställa värdepapperiseringen.

Däremot kan det inte anses vara fråga om verklig försäljning i sådana fall där kreditrisken behäftad med överföring av fordringar överförs till ett specialföretag till exempel genom derivatkontrakt eller garantier. Dessa situationer anses i det finländska rättssystemet allmänt som överlämnande av säkerhet där det mellan den ursprungliga borgenären och specialföretaget inte är fråga om en verklig försäljning utan ett skuldförhållande. Med överlämnande av säkerhet avses en förfogandeåtgärd i vilken det verkliga syftet med rättshandlingen inte är att överföra äganderätten utan att ställa säkerhet. De viktigaste särskiljande kriterierna för verklig försäljning och överlämnande av säkerhet har å ena sidan varit det vem som bär risken för den övertagande gäldenärens betalningsförmåga och å andra sidan vem som drar nytta av en lyckad indrivning. Faktorer med inverkan på bedömningen kan vara prissättningen av fordringarna, utnyttjande av inlösenvillkor, återställande av fordringarna till den ursprungliga borgenären eller intäktsföring av avkastning till den ursprungliga borgenären.

Också arrangemang med tilläggsäkerheter för värdepapperiseringen kan vara av betydelse vid den övergripande bedömningen av verklig försäljning. I rättslitteraturen har risken i praktiken ansetts övergå till specialföretaget till exempel när ett övervärde i säkerheter för en såld fordringsstock ställs som tilläggsäkerhet. I detta fall överstiger beloppet av den fordringsstock som sålts till specialföretaget det verkliga belopp som behövs för återbetalning av obligationen eftersom den överstigande delen fungerar som buffert mot eventuella kreditförluster. I detta arrangemang bär den ursprungliga borgenären inte kreditrisk.

Med tanke på enkelhet är det också väsentligt att fordringsstocken består av fordringsstockar som är tillräckligt likadana. Därför är det till exempel inte tillåtet att sammanslå kreditkortsfordringar och bolån till en stock. Däremot kan flera långgivares liknande stockar slås samman till en stock, vilket i vissa fall är ett ekonomiskt förnuftigt alternativ. De värdepapperiserade tillgångarna ska dessutom ge rätt till något fortlöpande kassaflöde, t.ex. räntebetaling. Värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad får inte inkluderas i en fordringsstock. Däremot får obligationer som inte handlas på en handelsplats som avses i lagen om handel med finansiella instrument inkluderas i stocken.

I förordningen finns bestämmelser om förutsättningarna för de fordringar som får ingå i den värdepapperiserade fordringsstocken. Fordringarna ska för det första ha sitt ursprung i originators eller den ursprungliga långgivarens normala verksamhet och bygga på kreditgivningsprinciper som motsvarar de principer som vid ursprungstidpunkten tillämpades på fordringar som inte värdepapperiseras. De kreditgivningsprinciper enligt vilka de värdepapperiserade ford-

RP 141/2018 rd

ringarna initieras och alla väsentliga ändringar av tidigare kreditgivningsprinciper ska redovisas fullt ut för potentiella investerare.

Fordringsstocken får inte heller omfatta krediter som vid tidpunkten för överföringen har förfallit utan att ha blivit betalda eller krediter vars ursprungliga gäldenär är insolvent. Undantag är situationer där en omstrukturerad värdepapperiserad fordran inte har gett upphov till nya utestående fordringar sedan dagen för omstruktureringen, som ska ha ägt rum minst ett år före dagen för överföringen av de värdepapperiserade fordringarna eller situationer där dokumenten om informationskyldighet omfattar nödvändiga uppgifter om de omstrukturerade värdepappren.

Dessutom får den värdepapperiserade stocken endast omfatta sådana lån vars gäldenärer har gjort minst en betalning eller amortering. I annat fall är historieuppgifterna för bedömning av stockens kvalitet inte tillräckliga. Enkelheten förutsätter också att betalningen av avkastning till investerarna inte huvudsakligen får grunda sig på försäljning av medel som står som säkerhet för de värdepapperiserade fordringarna.

I fråga om standardisering är det viktigt att bibehållandekravet enligt förordningen uppfylls och att fordringsstocken inte omfattar derivatkontrakt annat än för den del som derivat används för riskhantering. De räntor som den ursprungliga gäldenären betalar ska därtill vara bundna till de räntesatser som normalt tillämpas på marknaden. Dokumentationen över transaktionen ska klart ange parternas uppgifter, exponeringar och skyldigheter. Till exempel de faktorer som utlöser förtida återbetalning till exempel på grund av en försämring av kreditstockens kvalitet eller originatorns insolvens ska definieras. Också kriterierna för avvikelser från prioriteringsordningen för betalning ska fastställas på förhand. Kraven i fråga om transparens betyder den ursprungliga långgivarens, det medverkande institutets och specialföretagets skyldighet att lämna statiska och dynamiska statistikuppgifter om historiken vad gäller kreditförluster. Dessa uppgifter ska täcka en period på minst fem år. Före emissionen ska en extern part genom slumpmässigt urval kontrollera att de uppgifter som lämnats är korrekta.

Dessutom finns det i förordningen särskilda bestämmelser om värdepapperisering som sker i programform där flera transaktioner med kort giltighetstid utförs inom programmet. Vid värdepapperisering som sker i programform revolverar fordringsstocken således med ungefär ett års mellanrum.

Tillsyn

Förordningen har inga bestämmelser på EU-nivå om tillsynen över företag som deltar i en värdepapperiseringstransaktion. Bestämmelser om tillsyn över de aktörer som deltar i transaktioner finns i de sektorsspecifika direktiven och förordningarna. Finansinspektionen är behörig myndighet i Finland.

I likhet med flera andra EU-bestämmelser innehåller förordningen bestämmelser om administrativa påföljder till följd av brott mot bestämmelserna i förordningen. Då nationell sektorlagstiftning om värdepapperisering saknas inkluderas bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen (828/2008).

Bemyndiganden att utfärda förordningar

Förordningen innehåller bemyndigande för kommissionen, Europeiska bankmyndigheten, Esma och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten att utfärda instruktioner, rekommendationer och tekniska standarder för tillsyn som kompletterar förordningen.

2.3.2 Ändring av EU:s kapitalkravsförordning

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2017/2401 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag, nedan *ändringsförordningen*, ändrades kapitalkravsberäkningen i fråga om värdepapperisering av kreditinstitut och värdepappersföretag. I EU:s kapitalkravsförordning definieras de allmänna kapitalkraven och beräkningsmetoderna för kreditinstitut och värdepappersföretag.

Genom ändringsförordningen ändras kapitalbehandlingen och modellerna för beräkning av de värdepapperiserade trancherna enligt EU:s kapitalkravsförordning samt fastställs förutsättningarna för fordringsstockens kreditrisk. Genom ändringsförordningen ändras kapitalkraven för de institut som är originatorer, medverkande institut eller investerare i samband med värdepapperisering på så sätt att i dem beaktas särdragen hos enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt åtgärdas de brister i kapitalkravsberäkningen som blev uppenbara under finanskrisen. Sådana brister är bland annat beroende av externa kreditvärderingar, alltför låga riskvikter för högt värderade värdepapperiseringstrancher och, omvänt, alltför höga riskvikter för lågt värderade trancher samt otillräcklig riskkänslighet. Genom ändringsförordningen införs således bland annat en rangordning av metoder för beräkningen av kapitalkravet som minskar beroendet av externa kreditvärderingar och fastställs en allmän nedre gräns på 15 procent för riskvikterna. I EU:s kapitalkravsförordning ingår dessutom krav på de situationer i vilka originatorn vid traditionell och syntetisk värdepapperisering kan lämna de värdepapperiserade exponeringarna obeaktade vid beräkning av det totala beloppet av riskviktade trancher.

2.3.3 Övriga bestämmelser som ändras genom värdepapperiseringsförordningen

Genom värdepapperiseringsförordningen ändras eller upphävs bestämmelser också i andra sektorsspecifika direktiv och förordningar som överlappar den föreslagna förordningen.

Genom förordningen ändras artikel 50 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

Därtill ändras genom förordningen artikel 17 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010.

Genom förordningen ändras också artikel 135 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), i vilken ingår ett bemyndigande för kommissionen att utfärda reglering på lägre nivå.

Genom förordningen ändras också Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 om kreditvärderingsinstitut. Förordningarna är direkt tillämplig rätt i Finland och kräver inga verkställighetsåtgärder.

Därtill föreskrivs i 6 kap. artikel 43 i värdepapperiseringsförordningen om övergångsbestämmelser för förordningen. Förordningen ska tillämpas på värdepapperiseringstransaktioner som görs den dag förordningen träder i kraft eller senare. På särskilda grunder kan förordningen också tillämpas på transaktioner som gjorts före dess ikraftträdande.

2.4 Bedömning av nuläget

I Finland finns det ingen aktivt fungerande marknad för värdepapperisering. Statens bostadsfond värdepapperiserade aravalån till ett värde på totalt 2,8 miljarder euro i Irland genom programmet Fennica 1995—2001. Även de övriga värdepapperiseringar som gäller finländska fordringsstockar och som statsrådet har kännedom om har genomförts någon annanstans än i Finland.

Eftersom marknaden för värdepapperisering i Finland är outvecklad har sektorsspecifik värdepapperiseringslagstiftning troligen inte tillämpats i bred utsträckning vilket för sin del har bidragit till att behovet av reglering inte har varit stort. Å andra sidan har förutsättningarna för värdepapperisering enligt finansmarknadsbestämmelserna trots den knappa värdepapperiseringslagstiftningen beaktats i enskilda lagar i Finland och de har varit tillämpliga redan före värdepapperiseringsförordningen främst till följd av harmoniserade EU-förordningar, såsom kapitalkravsförordningen.

Finansinspektionen som övervakar finansmarknadslagstiftningen i Finland har inte utövat tillsyn över värdepapperiseringsverksamhet och inte heller krävt verksamhetstillstånd för den, och i praktiken har tillsyn över marknaden för värdepapperisering inte behövts.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att nationellt sätta i kraft värdepapperiseringsförordningen och på så sätt möjliggöra värdepapperiseringstransaktioner enligt förordningen också i Finland.

3.2 De viktigaste förslagen

Med stöd av förordningen föreslås vissa ändringar i lagen om Finansinspektionen (878/2008), lagen om placeringsfonder (48/1999), lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) samt lagen om ikraftträdande av en lag om ändring av försäkringsbolagslagen (304/2015).

Det föreslås att lagen om Finansinspektionen ska ändras så att de aktörer som avses i värdepapperiseringsförordningen, alltså originator, medverkande institut och specialföretag samt ursprunglig långgivare, fogas till listan över andra finansmarknadsaktörer i 1 kap. 5 § i lagen om Finansinspektionen. Därtill föreslås att det till 4 § fogas en ny skyldighet avseende verksamhetstillstånd för en sammanslutning som avses i artikel 28 och som kan bedöma om de aktörer som avses i värdepapperiseringsförordningen uppfyller förutsättningarna enligt förordningen. Därtill föreslås det att Finansinspektionen ska få de tillsynsbefogenheter som hänför sig till värdepapperiseringsförordningen genom att till 3 kap. foga nya bestämmelser om begränsning av ledningens verksamhet, tillfälligt verksamhetsförbud samt en helt ny bestämmelse om tillfälligt förbud att lämna den anmälan som avses i förordningen. De bestämmelser om administrativa påföljder som förutsätts i förordningen ska enligt förslaget inkluderas i 4 kap.

Det föreslås att ett nytt 3 mom. ska fogas till 71 § i PFL i vilket det föreskrivs om tryggnad av fondandelsägarnas intressen vid värdepapperisering i enlighet med förordningen i de fall då värdepapperiseringen inte längre uppfyller villkoren enligt förordningen. Syftet med den nya bestämmelsen är att säkerställa att målen enligt värdepapperiseringsförordningen för att trygga fondandelsägarnas rättigheter uppfylls. En ändring med motsvarande innehåll föreslås i 8 kap. 5 § i AIFML.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

I Finland finns det ingen aktivt fungerande marknad för värdepapperisering. Statens bostadsfond värdepapperiserade aravalån till ett värde på totalt 2,8 miljarder euro i Irland genom programmet Fennica 1995—2001. Även de övriga värdepapperiseringar som gäller finländska fordringsstockar och som statsrådet har kännedom om har genomförts någon annanstans än i Finland.

Vid utgången av 2017 hade de finländska hushållen bolån till ett värde på cirka 94 miljarder euro, outnyttjade krediter till ett värde på 8,8 miljarder euro och garantier till ett värde på 0,1 miljarder euro. De oreglerade fordringar som hänför sig till detta belopp på totalt omkring 102,9 miljarder euro uppgick till cirka 2 miljarder euro (1,9 procent av stocken) medan nedskrivningarna utgjorde cirka 64 miljoner euro.

Samtidigt utgjorde motsvarande lån och garantier inom företagskrediter omkring 70,1 miljarder euro 2017, vilket fördelades mellan lån på 43,5 miljarder euro, outnyttjade krediter på 19,3 miljarder euro och garantier och övriga utfästelser på 7,3 miljarder euro. De oreglerade fordringar som hänför sig till detta belopp på totalt 70,1 miljarder euro uppgick till cirka 1,7 miljarder euro (2,4 procent av stocken) vid utgången av året medan nedskrivningarna utgjorde 61 miljoner euro.

Den finländska kreditinstitutssektorns lån, garantier, övriga utfästelser och outnyttjade krediter uppgick till totalt 271,9 miljarder euro 2017. De oreglerade fordringar som hänför sig till detta belopp uppgick till 3,8 miljarder euro (1,4 procent av stocken) medan nedskrivningarna utgjorde 110 miljoner euro (0,04 procent av stocken).

De finländska bankerna har således kreditstockar värda tiotals miljarder euro som kunde värdepapperiseras på det sätt som avses i förordningen. Trots att värdepapperiseringsaktiviteten i Finland tills vidare har varit låg har värdepapperisering som en finansieringsmekanism väckt marknadsaktörernas intresse. Särskilt främjande av alternativa finansieringsformer och å andra sidan diversifiering av kapitalanskaffningen är aspekter som kan öka intresset för värdepapperisering.

Med beaktande av siffrorna över kreditstockarna finns det potential för större värdepapperiseringsaktivitet på den finländska marknaden. Marknadsaktörerna ser positivt på utvecklingen av värdepapperiseringsmarknaden. Värdepapperisering av de finländska fordringsstockarna kan med tanke på verksamheten på den inhemska finansieringsmarknaden gynna både företag och finansiella institut. Finansiering genom värdepapperisering är en alternativ finansieringskälla vid sidan av de traditionella finansieringsformerna i synnerhet för finländska företag.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna uppskattas inte ha någon betydande inverkan på Finansinspektionens arbetsmängd eftersom det i Finland inte finns någon aktivt fungerande marknad för värdepapperisering. Det anses inte vara sannolikt att sammanslutningar som kontrollerar värdepapperisering etablerar sig i Finland och i praktiken kommer ansökningar om verksamhetstillstånd troligen inte att lämnas. Den inverkan som förfarandet med ansökan om verksamhetstillstånd kommer att ha på tillsynsmyndigheten uppskattas i själva verket bli obetydlig.

5 Beredningen av propositionen

Utkastet till proposition har beretts vid finansministeriet. Propositionen har varit på remiss på sommaren 2018.

RP 141/2018 rd

Utlåtande över utkastet till propositionen har lämnats av Finlands Näringsliv EK, Finansinspektionen, Centralhandelskammaren, OP Gruppen, Verket för finansiell stabilitet, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Bank och Företagarna i Finland rf. Med anledning av Finansinspektionens, social- och hälsovårdsministeriets och OP Gruppens utlåtanden har vissa ändringar av närmast teknisk natur gjorts i utkastet.

Social- och hälsovårdsministeriet uppgav i sitt utlåtande behovet att poängtera vikten av kriterierna för kreditgivning i den allmänna motiveringen. SHM påpekade också att den upphävda artikel 308 b 11 i Solvens II-direktivet saknas i propositionen. Upphävandet leder till ett behov att upphäva den nationella bestämmelse genom vilken punkten har genomförts. Därtill har SHM kommit med kommentarer av teknisk natur med hänsyn till det sätt på vilket bestämmelser om värdepapperisering på lägre nivå framställs. Propositionen har ändrats utifrån SHM:s utlåtande.

Enligt Finansinspektionens utlåtande krävs det preciseringar i lagen om Finansinspektionen för att de administrativa påföljderna ska kunna utnyttjas på ett effektivt sätt. SHM framförde samma behov av ändring. Därtill framförde Finansinspektionen sin oro för den föreslagna tillsynsavgiftens tillräcklighet för granskarna av värdepapperisering. De preciseringar som Finansinspektionen föreslagit har gjorts i propositionen.

OP Gruppen fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid oklarheten mellan den gällande 8 kap. 5 § i AIFML och den föreslagna bestämmelsen. Med anledning av utlåtandet föreslås det att den gällande 5 § ska upphävas eftersom kommissionens delegerade akt, som har ändrats genom värdepapperiseringsförordningen, har genomförts genom den. Behovet av nationell reglering gäller således på det sätt som avses i propositionen endast de bestämmelser som hänför sig till värdepapperiseringsförordningen.

OP Gruppens förslag att ändra placeringen av bestämmelsen om tryggande av fondandelsägarens ställning i 11 kap. 71 § i lagen om placeringsfonder beaktas däremot inte. Enligt OP Gruppen kan placeringen av bestämmelsen leda till missförstånd om innehållet i den föreslagna bestämmelsen. Språkdräkten i den föreslagna bestämmelsen är dock tydlig och den ändrar inte bestämmelserna om andra investeringsobjekt i lagen.

6 Samband med andra propositioner

Samtidigt med denna proposition behandlar riksdagen regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen och vissa lagar som har samband med den. Med propositionen, som har beretts vid finansministeriet, genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG. I propositionen i fråga föreslås det att lagen om Finansinspektionen ska ändras delvis till samma delar som enligt denna proposition och det är sålunda skäl att vid behov samordna förslagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om Finansinspektionen

1 kap. Allmänna bestämmelser

4 §. Tillsynsobjekt. I propositionen föreslås det att listan över Finansinspektionens tillsynsobjekt i 4 § 2 mom. ska kompletteras med *en ny 13 punkt* i vilken en sammanslutning som avses i artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen upptas. Den sammanslutning som avses i förordningen kan enligt artikel 27.2 i förordningen kontrollera om specialföretaget, originatorn eller det medverkande institutet uppfyller kraven i artiklarna 19—22 eller 23—26. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på artiklarna 27 och 28 i värdepapperiseringsförordningen. Bestämmelser om förutsättningar för beviljande och återkallande av verksamhetstillståndet finns i artikel 28. Det föreslås också att det görs en lagteknisk ändring i 12 punkten i den gällande bestämmelsen.

5 §. Andra finansmarknadsaktörer. I propositionen föreslås det att till 5 § 4 mom. fogas *en ny 34 punkt*, som i tillägg till listan över andra finansmarknadsaktörer upptar specialföretag enligt artikel 2.2, originator enligt artikel 2.3, medverkande institut enligt artikel 2.5 och ursprunglig långgivare enligt artikel 2.20 i värdepapperiseringsförordningen. Efter att de aktörer som deltar i en värdepapperiseringstransaktion har fogats till listan över andra finansmarknadsaktörer kan tillsyn utövas enligt förordningen vid överträdelser av förordningen. Det föreslås också att det görs en lagteknisk ändring i 33 punkten i den gällande bestämmelsen.

27 §. Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd. Till paragrafen föreslås *ett nytt 8 mom.*, i vilket Finansinspektionen bemyndigas att begränsa verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd som har beviljats en sammanslutning som avses i artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen. En förutsättning för begränsning är att en sammanslutning som kontrollerar att kraven på värdepapperisering uppfylls försummar eller bryter mot sin skyldighet att till behörig myndighet meddela väsentliga ändringar i informationen enligt artikel 28.1 i värdepapperiseringsförordningen. Väsentliga ändringar är till exempel betydande personskitfen i förvaltningsorganen eller tillhandahållande av rådgivnings- eller konsulttjänster till originatorn, det medverkande institutet eller specialföretaget som sammanslutningen inlett efter förfarandet med verksamhetstillstånd.

Motsvarande begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd gäller också sådana ändringar som kan inverka på den behöriga myndighetens bedömning av verksamhetstillståndet om dessa inte har anmälts på ett lämpligt sätt.

Bestämmelsen motsvarar delvis artikel 32.2 h med bestämmelser om tillfällig återkallelse av tillstånd. Lagen om Finansinspektionen innehåller inga bestämmelser om möjligheten att tillfälligt återkalla ett tillsynsobjekts verksamhetstillstånd och därför föreslås det att denna bestämmelse fogas till bestämmelsen om begränsning av verksamheten.

3 kap. Tillsynsbefogenheter

28 §. Begränsning av ledningens verksamhet. Det föreslås att till den gällande bestämmelsen ska fogas *ett nytt 8 mom.* med bestämmelser om tillfällig begränsning av ledningens verksamhet i fråga om ledningen av specialföretaget, originatorn, det medverkande institutet eller den ursprungliga långgivaren i de fall då bestämmelserna enligt artikel 32.1 i förordningen har överträtts eller försumrats. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll de förbud

som hänför sig till andra aktörer och som ingår i den gällande bestämmelsen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 32.2 c i värdepapperiseringsförordningen.

37 e §. *Tillfälligt förbud mot att lämna anmälan enligt värdepapperiseringsförordningen.* Det föreslås att till kapitlet om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter ska fogas *en ny 37 e §* med bestämmelser om ett tillfälligt förbud mot att lämna den anmälan som avses i värdepapperiseringsförordningen. Enligt förslaget ska Finansinspektionen ha möjlighet att under en period på högst fem år förbjuda originatorn eller det medverkande institutet att lämna den anmälan som avses i artikel 27.1 i värdepapperiseringsförordningen om originatorn eller det medverkande institutet inte uppfyller kraven på allmän, transparent och standardiserad värdepapperisering enligt artiklarna 19—22 eller kraven på värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid i enlighet med artiklarna 23—26 i förordningen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 32 d i värdepapperiseringsförordningen.

4 kap. **Administrativa påföljder**

40 §. *Påföljdsavgift.* Det föreslås att till 2 mom. i den gällande paragrafen om påföljdsavgift ska fogas *en ny 7 punkt* med bestämmelser om en påföljdsavgift i de fall då originatorer, medverkande institut, ursprungliga långgivare eller specialföretag uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot bestämmelserna i artikel 32.1 i värdepapperiseringsförordningen.

I bestämmelsen listas sådana fall i enlighet med förordningen för vilka det vid försummelse eller överträdelse kan påföras påföljdsavgift. En påföljdsavgift kan enligt förslaget påföras vid försummelse eller överträdelse av bibehållande av risk enligt artikel 6, krav på transparens enligt artikel 7, kriterier för kreditgivning enligt artikel 9, användning av beteckningen ETS-värdepapperisering enligt artikel 18, bestämmelserna om ETS-värdepapperisering enligt artiklarna 19—22 eller värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid och som avses uppfylla kriterierna för ETS-värdepapperisering i enlighet med artiklarna 23—26 i förordningen.

På motsvarande sätt kan en påföljdsavgift påföras vid försummelse eller överträdelse av bestämmelsen om lämnande av vilseledande anmälan enligt artikel 27.1, bestämmelsen om anmälan till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller behörig myndighet enligt artikel 27.4 samt skyldigheten enligt artikel 28.2 att meddela väsentliga ändringar i informationen i artikel 28.1.

Det föreslås dessutom att det görs en lagteknisk ändring i 5 och 6 punkten i den gällande bestämmelsen.

41 a §. *Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall.* Den gällande bestämmelsens 3 mom. ska enligt förslaget ändras så att en hänvisning om påföljdsavgiftens belopp till 40 § 2 mom. 7 punkten fogas till momentet. Bestämmelsen motsvarar artiklarna 32.2 e och 32.2 f i värdepapperiseringsförordningen och till sitt innehåll de förbud som gäller andra aktörer och som ingår i den gällande bestämmelsen.

6 kap. **Tillsyn över utländska tillsynsobjekt och deras filialer i Finland och samarbete med utländska tillsynsmyndigheter samt tillsynen över iakttagande av EU-förordningar**

50 q §. *Behörig myndighet enligt värdepapperiseringsförordningen.* Till gällande 6 kap. föreslås *en ny 50 q §* med bestämmelser om behörig myndighet. Behörig myndighet enligt bestämmelsen är Finansinspektionen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 29.5 i värdepapperiseringsförordningen.

1.2 Lagen om placeringsfonder

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 a §. Med den föreslagna bestämmelsen fogas till 2 a § *ett nytt 8 mom.* som innehåller en informativ hänvisningsbestämmelse till värdepapperiseringsförordningen.

11 kap. Placering av en i fondföretagsdirektivet avsedd placeringsfonds tillgångar

71 §. Till paragrafen föreslås *ett nytt 3 mom.* Enligt den föreslagna bestämmelsen har fondbolaget skyldighet att vidta nödvändiga korrigerande åtgärder för att trygga fondandelsägarnas intressen om förutsättningarna för värdepapperisering som avses i värdepapperiseringsförordningen har ändrats. Fondbolaget ska från fall till fall avgöra vilken som är en ändamålsenlig och proportionerlig åtgärd för trygga fondandelsägarnas intressen. Tänkbara åtgärder är till exempel försäljning av investeringen eller en minskning av antalet investeringsobjekt eller en reducering av den risk som hänför sig till investeringarna. Genom bestämmelsen ändras inte de bestämmelser om investeringsbegränsningar och riskspridning som ingår i den gällande lagen. Förslaget grundar sig på artikel 38 i värdepapperiseringsförordningen.

1.3 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

1 kap. Allmänna bestämmelser

9 §. *Europeiska unionens bestämmelser.* Med den föreslagna bestämmelsen fogas till 9 § *ett nytt 2 mom.* som innehåller en informativ hänvisningsbestämmelse till värdepapperiseringsförordningen.

8 kap. Riskhantering

5 §. *Värdepapperiserade tillgångsposter.* Genom den föreslagna bestämmelsen ändras den gällande 5 § genom att upphäva de gällande 1—2 mom. och införa en helt *ny 5 §.* Den gällande bestämmelsen grundar sig på artikel 17 i direktivet 2011/61/EU som har ändrats genom värdepapperiseringsförordningen.

Enligt den föreslagna nya paragrafen är en AIF-förvaltare skyldig att vidta nödvändiga korrigerande åtgärder för att trygga investerarnas intressen om förutsättningarna för värdepapperisering som avses i värdepapperiseringsförordningen har ändrats. AIF-förvaltaren ska från fall till fall avgöra vilken som är en ändamålsenlig och proportionerlig åtgärd för trygga investerarnas intressen. Tänkbara åtgärder är till exempel försäljning av investeringen eller en minskning av antalet investeringsobjekt eller en reducering av den risk som hänför sig till investeringarna. Förslaget motsvarar artikel 41 i värdepapperiseringsförordningen.

1.4 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

1 §. *Avgiftsskyldiga.* Enligt förslaget fogas till 1 mom. i den gällande bestämmelsen *en ny 24 underpunkt* enligt vilken listan över dem som är skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen kompletteras med en sammanslutning som avses i artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen. Det föreslås också att det görs en lagteknisk ändring i 23 punkten i den gällande bestämmelsen.

6 §. *Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga.* Enligt förslaget kompletteras *1 mom.* i den gällande bestämmelsen med en sammanslutning som avses i artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen. Det kan vara arbetsdrygt att övervaka efterlevnaden av de förutsättningar som fö-

reskrivs i artikel 28 i förordningen eftersom värdepapperiseringstransaktionerna är komplexa och volymerna för den information som vid ansökan om verksamhetstillstånd ska lämnas till Finansinspektionen är stora. Grundavgiften ska enligt förslaget därför vara 5 000 euro.

1.5 Lagen om ikraftträdande av en lag om ändring av försäkringsbolagslagen

13 §. Övriga bestämmelser. Det föreslås att *1 mom.* i den gällande paragrafen upphävs. Bestämmelser om ett motsvarande krav finns framöver i artikel 43.5 i värdepapperiseringsförordningen. Ändringen är av teknisk natur och upphävandet av den nationella bestämmelsen grundar sig på artikel 39.2 i värdepapperiseringsförordningen som upphäver artikel 308 b 11 i Solvens II-direktivet.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft senast den 1 januari 2019. Värdepapperiseringsförordningen och förordningen om ändring av EU:s kapitalkravsförordning tillämpas från den 1 januari 2019. Värdepapperiseringar som emitterats före den 1 januari 2019 omfattas dock till vissa delar av en övergångstid fram till den 31 december 2019. Under övergångstiden tillämpas de gamla bestämmelserna i EU:s kapitalkravsförordning.

3 Samband med grundlagen och lagstiftningsordning

3.1 Näringsfrihet

I lagförslag 1 ska förhållandet till näringsfrihet enligt 18 § i grundlagen bedömas. Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt.

I 4 § i lagförslag 1 föreskrivs det att den verksamhet som bedrivs av en sammanslutning som avses i artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen förutsätter tillstånd som Finansinspektionen beviljat. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden bedömt att näringsfrihet är en huvudregel i enlighet med grundlagen. Tillståndsplikt för näringsverksamhet har dock undantagsvis ansetts vara möjlig om ett viktigt och starkt samhälleligt intresse talar för det (se t.ex. GrUU 15/2008, GrUU 9/2005 och GrUU 45/2001).

Det föreslagna myndighetsgodkännandet är avsett att skydda rättsligt skyddade intressen. Inskränkningarna av grundläggande rättigheter kan för det första motiveras med behovet att trygga finansieringssystemets stabilitet och det allmänna förtroendet för marknaden för värdepapperisering på ett tillräckligt sätt. För det andra kan bestämmelserna om verksamhetstillstånd säkerställa att den sammanslutning som kontrollerar att förutsättningarna enligt värdepapperiseringsförordningen uppfylls redan från första början har tillräckliga förutsättningar att i sin verksamhet uppfylla aktsamhetsplikten. Att skilja mellan värdepapperisering av god respektive dålig kvalitet kräver objektiv granskning och således myndighetsgodkännande som sammanslutningen fått på förhand. De sammanslutningar som ska kontrollera att förutsättningarna enligt värdepapperiseringsförordningen uppfylls bedriver inte nödvändigtvis verksamhet på finansmarknaden sedan tidigare och har inte heller verksamhetstillstånd av Finansinspektionen. Sammanslutningarna kan bedriva verksamhet med en mycket lätt organisation och därför ska deras förmåga att bedriva den i värdepapperiseringsförordningen avsedda verksamheten godkännas av en myndighet.

I den föreslagna 27 § i lagförslag 1 ska därtill ingå bestämmelser om begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd där Finansinspektionen ges befogenhet att begränsa verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd för en sammanslutning som avses i

artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen om sammanslutningen bryter mot eller försummar de skyldigheter som den ålagts. I den föreslagna 28 § i lagen om Finansinspektionen i lagförslag 1 föreslås också ett nytt 8 mom. om Finansinspektionens rätt att tillfälligt förbjuda en person att fungera som styrelseledamot eller suppleant, verkställande direktör eller verkställande direktörens ställföreträdare eller i annan ställning i den högsta ledningen hos originatorn, det medverkande institutet eller specialföretaget om personen har brutit mot eller försummat bestämmelserna i artikel 32.1 i värdepapperiseringsförordningen.

De föreslagna bestämmelserna är inte problematiska med tanke på näringsfriheten eftersom förbudet gäller för viss tid, och det kan endast gälla vissa i lagen uttryckligen definierade personer i ledande ställning i ett enskilt bolag samt vissa gärningar och försummelser enligt artikel 32.1 i värdepapperiseringsförordningen.

De föreslagna bestämmelserna om verksamhetstillstånd och begränsning av verksamheten kan med andra ord motiveras med viktigt och starkt samhällligt intresse. De föreslagna bestämmelserna är inte problematiska heller med tanke på de övriga allmänna krav på en lag som begränsar de grundläggande fri- och rättigheterna (se t.ex. GrUU 69/2014 rd och GrUU 13/2014 rd), eftersom de föreslagna bestämmelserna direkt grundar sig på den tillämpliga värdepapperiseringsförordningen. Motsvarande skyldigheter avseende verksamhetstillstånd har redan tidigare ålagts med grundlagsutskottets medverkan (se t.ex. GrUU 43/2013 rd, GrUU 17/2012 rd och GrUU 24/2002 rd).

I lagen finns det således godtagbara grunder för att begränsa den i 18 § i grundlagen avsedda grundläggande fri- och rättigheten.

3.2 Administrativa påföljder

Det föreslås att det i 40 och 41 a § i lagförslag 1 ska föreskrivas om en påföljdsavgift. Finansinspektionen kan enligt förslaget påföra påföljdsavgifter till följd av brott mot eller försummelse av skyldigheterna i bestämmelserna i fråga.

Grundlagsutskottets hävdvunna tolkning är att sådana avgifter med avseende på 81 § i grundlagen varken är skatter eller avgifter, utan administrativa påföljder av sanktionskaraktär för en lagstridig gärning. Utskottet har i sak jämställt ekonomiska påföljder av straffnatur med straffrättsliga påföljder (GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, GrUU 55/2005 rd och GrUU 32/2005 rd). Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för administrativa påföljder bestämmas i lag eftersom det innebär utövande av offentlig makt att påföra en sådan avgift. Utskottet har också ansett att det är fråga om betydande utövande av offentlig makt.

Det ska lagstiftas exakt och tydligt om grunderna för betalningsskyldigheten och avgiftens storlek, lika väl som om den betalningsskyldiges rättsskydd och grunderna för att verkställa lagen (GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 55/2005 rd och GrUU 32/2005 rd). Även om kravet på exakthet enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen i grundlagens 8 § inte direkt gäller administrativa påföljder kan det allmänna kravet på exakthet ändå inte förbigås i ett sammanhang som här (GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, GrUU 57/2010 rd och GrUU 74/2002 rd). Bestämmelserna ska också uppfylla proportionalitetskraven i fråga om påföljderna (se t.ex. GrUU 28/2014 rd och GrUU 15/2014 rd).

De bestämmelser om administrativa påföljdsavgifter som ingår i lagförslagen motsvarar till sin karaktär och sitt innehåll bestämmelser som redan ingår i den gällande lagstiftningen och

RP 141/2018 rd

som har utfärdats med grundlagsutskottets medverkan (t.ex. GrUU 55/2005 rd, GrUU 32/2005 rd, GrUU 17/2012 rd och GrUU 15/2016 rd).

De administrativa påföljderna är inte förknippade med utövande av den nationella prövningsrätten. På de grunder som anförts ovan anses det att den föreslagna regleringen är förenlig med grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 2 mom. 12 punkten, 5 § 33 punkten, 40 § 2 mom. 5 och 6 punkten samt 41 a § 3 mom., sådana de lyder, 4 § 2 mom. 12 punkten i lag 352/2017, 5 § 33 punkten och 40 § 2 mom. 5 och 6 punkten i lag 1071/2017 och 41 a § 3 mom. i lag 241/2018, samt

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 311/2015, 170/2014, 1055/2016, 352/2017 och 1071/2017, en ny 13 punkt, till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017 och 241/2018, en ny 34 punkt, till 27 §, sådan den lyder i lagarna 611/2014, 575/2017 och 241/2018, ett nytt 8 mom., till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017 och 241/2018, ett nytt 8 mom., till lagen en ny 37 e §, till 40 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1071/2017, en ny 7 punkt och till lagen en ny 50 q § som följer:

4 §

Tillsynsobjekt

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag

12) sådana AIF-förvaltare som har auktoriserats enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och sådana förvaringsinstitut som beviljats auktorisation enligt den lagen,

13) en sammanslutning enligt artikel 27.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, nedan *värdepapperiseringsförordningen*, som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen.

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

33) andra personer än tillsynsobjekt som avses i 4 § eller sådana registrerade referensvärdesadministratörer som är skyldiga att iakttä referensvärdesförordningen,

34) specialföretag enligt artikel 2.2, originator enligt artikel 2.3, medverkande institut enligt artikel 2.5 och ursprunglig långgivare enligt artikel 2.20 i värdepapperiseringsförordningen.

3 kap.

Tillsynsbefogenheter

27 §

Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa en i 4 § 2 mom. 13 punkten avsedd sammanslutnings verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd i enlighet med punkt 1 underpunkt h om sammanslutningen bryter mot eller försummar sin skyldighet att anmäla väsentliga ändringar i den information som avses i artikel 28.1 i värdepapperiseringsförordningen eller andra ändringar som kan inverka på den behöriga myndighetens bedömning av verksamhetstillståndet.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller i annan ställning i den högsta ledningen hos ett specialföretag, en originator, ett medverkande institut eller en ursprunglig långgivare som avses i 5 § 34 punkten om personen har brutit mot eller försummat bestämmelserna i artikel 32.1 i värdepapperiseringsförordningen.

37 e §

Tillfälligt förbud mot att lämna anmälan enligt värdepapperiseringsförordningen

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda originatorn eller det medverkande institutet att lämna den anmälan som avses i artikel 27.1 i värdepapperiseringsförordningen om originatorn eller det medverkande institutet inte uppfyller kraven på allmän, transparent och standardiserad värdepapperisering enligt artiklarna 19—22 eller kraven på värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid och som avses vara enkel, transparent och standardiserad i enlighet med artiklarna 23—26 i värdepapperiseringsförordningen.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betalkorts-transaktioner i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, nedan *förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner*, eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kreditkortstransaktioner i artikel 4 i den förordningen,

6) artiklarna 4—16 i referensvärdesförordningen om referensvärdens skydd mot otillbörlig påverkan och tillförlitlighet, artiklarna 21—26 om kritiska, signifikanta och icke-signifikanta referensvärden, artikel 27 om referensvärdesdeklaration, artikel 28 om referensvärden som ändras och upphör att tillhandahållas, artikel 29 om användning av ett referensvärde och mot artikel 34 om auktorisation och registrering av en administratör, eller mot

7) bestämmelsen om bibehållande av risk enligt artikel 6, bestämmelsen om transparenskrav enligt artikel 7, bestämmelsen om kriterier för kreditgivning enligt artikel 9, bestämmelsen om användning av beteckningen ”enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering” enligt artikel 18, bestämmelserna om enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering enligt artiklarna 19—22 eller bestämmelserna om värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid och som avses vara enkel, transparent och standardiserad enligt artiklarna 23—26, bestämmelsen enligt artikel 27.1 genom att lämna en vilseledande anmälan, bestämmelsen om anmälan till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller behörig myndighet enligt artikel 27.4 eller skyldigheten enligt artikel 28.2 att meddela väsentliga ändringar i informationen enligt artikel 28.1 i värdepapperiseringsförordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om handel med finansiella instrument eller 40 § 2 mom. 7 punkten i denna lag, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försumnelsen eller högst fem miljoner euro, beroende på vilkendera som är större, samt en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

50 q §

Behörig myndighet enligt värdepapperiseringsförordningen

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt artikel 29.5 i värdepapperiseringsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

RP 141/2018 rd

fogas till 2 a § i lagen om placeringsfonder (48/1999), sådan den lyder i lagarna 1490/2011, 175/2016 och 526/2016, ett nytt 8 mom. och till 71 §, sådan den lyder i lag 224/2004, ett nytt 3 mom. som följer:

2 a §

Med *värdepapperiseringsförordning* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012.

71 §

Fondbolaget ska vidta nödvändiga åtgärder för att trygga fondandelsägarnas intressen om placeringsfondens medel har investerats i sådana värdepapperiseringar som avses i värdepapperiseringsförordningen och som inte längre uppfyller de förutsättningar som avses i förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 8 kap. 5 § och *fogas* till 1 kap. 9 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

9 §

Europeiska unionens bestämmelser

Med *värdepapperiseringsförordning* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012.

8 kap.

Riskhantering

5 §

Värdepapperiserade tillgångsposter

AIF-förvaltaren ska vidta nödvändiga åtgärder för att trygga investerarnas intressen om den alternativa placeringsfondens medel har investerats i sådana värdepapperiseringar som avses i värdepapperiseringsförordningen och som inte längre uppfyller de förutsättningar som avses i förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 23 punkten och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 23 punkten i lag 1076/2017 och 6 § 1 mom. i lag 242/2018, och

fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 758/2012, 255/2013, 171/2014, 738/2016, 856/2016, 1443/2016, 359/2017, 576/2017, 894/2017, 1076/2017 och 242/2018, en ny 24 punkt som följer:

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

23) referensvärdesadministratörer som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen,

24) en sammanslutning enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, nedan *värdepapperiseringsförordningen*.

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Beloppet av grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet	278 200

RP 141/2018 rd

och om clearingverksamhet	
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	214
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1 070
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070
försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution	1 070 och en höjning med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en lik-

RP 141/2018 rd

instrument	vid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	13 375
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 och en höjning med och 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepapperen i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	3 210
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 210
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
finländska kreditförmedlare som är registrerade i enlighet med 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna inte är ombud för någon kreditgivare	1 200
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafikskadenämnden och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070
sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsdistribution som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2.8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i la-	400

RP 141/2018 rd

gen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	
förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering	2 140
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	10 700
referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	3 000
referensvärdesadministratörer enligt 4 § 4 mom. 10 punkten i lagen om Finansinspektionen	5 000
sammanslutning som avses i artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen	5 000

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om upphävande av 13 § 1 mom. i lagen om ikraftträdande av en lag om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 13 § 1 mom. i lagen om ikraftträdande av en lag om ändring av försäkringsbolagslagen (304/2015).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20 september 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo

1.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 2 mom. 12 punkten, 5 § 33 punkten, 40 § 2 mom. 5 och 6 punkten samt 41 a § 3 mom., sådana de lyder, 4 § 2 mom. 12 punkten i lag 352/2017, 5 § 33 punkten och 40 § 2 mom. 5 och 6 punkten i lag 1071/2017 och 41 a § 3 mom. i lag 241/2018, samt

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 311/2015, 170/2014, 1055/2016, 352/2017 och 1071/2017, en ny 13 punkt, till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017 och 241/2018, en ny 34 punkt, till 27 §, sådan den lyder i lagarna 611/2014, 575/2017 och 241/2018, ett nytt 8 mom., till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017 och 241/2018, ett nytt 8 mom., till lagen en ny 37 e §, till 40 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1071/2017, en ny 7 punkt och till lagen en ny 50 q § som följer:

Gällande lydelse

4 §

Tillsynsobjekt

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

12) sådana AIF-förvaltare som har auktoriserats enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och sådana förvaringsinstitut som beviljats auktorisation enligt den lagen.

Föreslagen lydelse

4 §

Tillsynsobjekt

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

12) sådana AIF-förvaltare som har auktoriserats enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och sådana förvaringsinstitut som beviljats auktorisation enligt den lagen,

13) en sammanslutning enligt artikel 27.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, nedan **värdepapperiseringsförordningen**, som har beviljats verksamhets-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tillstånd enligt artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen.

5 §

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

33) andra personer än tillsynsobjekt som avses i 4 § eller sådana registrerade referensvärdesadministratörer som är skyldiga att iaktta referensvärdesförordningen.

33) andra personer än tillsynsobjekt som avses i 4 § eller sådana registrerade referensvärdesadministratörer som är skyldiga att iaktta referensvärdesförordningen,

34) *specialföretag enligt artikel 2.2, originator enligt artikel 2.3, medverkande institut enligt artikel 2.5 och ursprunglig långgivare enligt artikel 2.20 i värdepapperiseringsförordningen.*

3 kap.

3 kap.

Tillsynsbefogenheter

Tillsynsbefogenheter

27 §

27 §

Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering

Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering

Finansinspektionen kan för viss tid begränsa en i 4 § 2 mom. 13 punkten avsedd sammanslutnings verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd i enlighet med punkt 1 underpunkt h om sammanslutningen bryter mot eller försummar sin skyldighet att anmäla väsentliga ändringar i den information som avses i artikel 28.1 i värdepapperiseringsförordningen eller andra ändringar som kan inverka på den behöriga myndighetens bedömning av verksamhetstillståndet.

28 §

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

eller ersättare i styrelsen, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller i annan ställning i den högsta ledningen hos ett specialföretag, en originator, ett medverkande institut eller en ursprunglig långgivare som avses i 5 § 34 punkten om personen har brutit mot eller försummat bestämmelserna i artikel 32.1 i värdepapperiseringsförordningen.

37 e §

Tillfälligt förbud mot att lämna anmälan enligt värdepapperiseringsförordningen

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda originatorn eller det medverkande institutet att lämna den anmälan som avses i artikel 27.1 i värdepapperiseringsförordningen om originatorn eller det medverkande institutet inte uppfyller kraven på allmän, transparent och standardiserad värdepapperisering enligt artiklarna 19—22 eller kraven på värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid och som avses vara enkel, transparent och standardiserad i enlighet med artiklarna 23—26 i värdepapperiseringsförordningen.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betalkortstransaktioner i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, nedan *förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner*, eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kreditkortstransaktioner i artikel 4 i den förordningen, *eller mot*

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

5) det maximibelopp på 0,2 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för betalkortstransaktioner i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner, nedan *förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner*, eller det maximibelopp på 0,3 procent per transaktion för förmedlingsavgifter för kreditkortstransaktioner i artikel 4 i den förordningen,
6) artiklarna 4—16 i referensvärdesför-

Gällande lydelse

6) artiklarna 4—16 i referensvärdesförordningen om referensvärdens skydd mot otillbörlig påverkan och tillförlitlighet, artiklarna 21—26 om kritiska, signifikanta och icke-signifikanta referensvärden, artikel 27 om referensvärdesdeklaration, artikel 28 om referensvärden som ändras och upphör att tillhandahållas, artikel 29 om användning av ett referensvärde och mot artikel 34 om auktorisation och registrering av en administratör.

Föreslagen lydelse

ordningen om referensvärdens skydd mot otillbörlig påverkan och tillförlitlighet, artiklarna 21—26 om kritiska, signifikanta och icke-signifikanta referensvärden, artikel 27 om referensvärdesdeklaration, artikel 28 om referensvärden som ändras och upphör att tillhandahållas, artikel 29 om användning av ett referensvärde och mot artikel 34 om auktorisation och registrering av en administratör, *eller mot*

7) bestämmelsen om bibehållande av risk enligt artikel 6, bestämmelsen om transparenskrav enligt artikel 7, bestämmelsen om kriterier för kreditgivning enligt artikel 9, bestämmelsen om användning av beteckningen "enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering" enligt artikel 18, bestämmelserna om enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering enligt artiklarna 19—22 eller bestämmelserna om värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid och som avses vara enkel, transparent och standardiserad enligt artiklarna 23—26, bestämmelsen enligt artikel 27.1 genom att lämna en vilseledande anmälan, bestämmelsen om anmälan till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller behörig myndighet enligt artikel 27.4 eller skyldigheten enligt artikel 28.2 att meddela väsentliga ändringar i informationen enligt artikel 28.1 i värdepapperiseringsförordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster *eller* 12 kap. 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om handel med finansiella instrument, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller för-

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, 15 kap. 2 § 6 eller 7 mom. i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om handel med finansiella instrument *eller* 40 § 2 mom. 7 punkten i denna lag, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under

Gällande lydelse

summelsen eller högst fem miljoner euro, beroende på vilkendera som är större, samt en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

Föreslagen lydelse

året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, beroende på vilkendera som är större, samt en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

50 q §

Behörig myndighet enligt värdepapperiseringsförordningen

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt artikel 29.5 i värdepapperiseringsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 2 a § i lagen om placeringsfonder (48/1999), sådan den lyder i lagarna 1490/2011, 175/2016 och 526/2016, ett nytt 8 mom. och till 71 §, sådan den lyder i lag 224/2004, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 a §

Föreslagen lydelse

2 a §

Med värdepapperiseringsförordning avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012.

71 §

71 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Fondbolaget ska vidta nödvändiga åtgärder för att trygga fondandelsägarnas intressen om placeringsfondens medel har investerats i sådana värdepapperiseringar som avses i värdepapperiseringsförordningen och som inte längre uppfyller de förutsättningar som avses i förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 8 kap. 5 § och fogas till 1 kap. 9 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

9 §

9 §

Europeiska unionens bestämmelser

Europeiska unionens bestämmelser

Med värdepapperiseringsförordning avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012.

8 kap.

8 kap.

Riskhantering

Riskhantering

5 §

5 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Värdepapperiserade tillgångsposter

Värdepapperiserade tillgångsposter

En AIF-förvaltare som förvaltar en AIF-fond som tar kreditrisk i anslutning till värdepapperisering får inte för AIF-fondens räkning investera i värdepapperiserade tillgångsposter, om den inte kan försäkra sig om att den ursprungliga kreditgivaren eller någon annan som värdepapperiserar sina tillgångsposter eller som överlåter värdepapperiserade tillgångsposter ansvarar för ett belopp som motsvarar minst fem procent av de tillgångsposter som är föremål för värdepapperiseringen.

AIF-förvaltaren ska vidta nödvändiga åtgärder för att trygga investerarnas intressen om den alternativa placeringsfondens medel har investerats i sådana värdepapperiseringar som avses i värdepapperiseringsförordningen och som inte längre uppfyller de förutsättningar som avses i förordningen.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på

1) värdepapperiseringsarrangemang som berör

a) fordringar på offentliga samfund,

b) fordringar på kreditinstitut och värdepappersföretag för vilka en riskvikt på högst 50 procent tillämpas med stöd av denna lag, eller

c) fordringar på multilaterala utvecklingsbanker, eller

2) indexbaserade arrangemang som uppfyller de villkor som föreskrivs i artikel 405.4 i EU:s tillsynsförordning.

_____ *Denna lag träder i kraft den 20 .*

4.

Lag

om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 23 punkten och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 23 punkten i lag 1076/2017 och 6 § 1 mom. i lag 242/2018, och

fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 758/2012, 255/2013, 171/2014, 738/2016, 856/2016, 1443/2016, 359/2017, 576/2017, 894/2017, 1076/2017 och 242/2018, en ny 24 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

RP 141/2018 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Avgiftsskyldiga

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

23) referensvärdesadministratörer som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen.

23) referensvärdesadministratörer som avses i 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen,

24) en sammanslutning enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, nedan **värdepapperiseringsförordningen**.

6 §

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Beloppet av grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	278 200
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	214
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1 070
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa inve-	2 140

RP 141/2018 rd

steringsfonder	
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070
försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution	1 070 och en höjning med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 6 kap. 9 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	13 375
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 och en höjning med och 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepapperen i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt	3 210

RP 141/2018 rd

lagen om handel med finansiella instrument	
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 210
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
finländska kreditförmedlare som är registrerade i enlighet med 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna inte är ombud för någon kreditgivare	1 200
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafikskadenämnden och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070
sådana utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsdistribution som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2.8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2.9 och pensionssystem enligt artikel 2.10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	400
förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering	2 140
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt lagen om handel med finansiella instrument	10 700
referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	3 000
referensvärdesadministratörer enligt 4 § 4 mom. 10 punkten i lagen om Finansinspektionen	5 000
<i>sammanslutning som avses i artikel 28 i värdepappersiseringsförordningen</i>	<i>5 000</i>

RP 141/2018 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .